

Indsigelse mod en naturnationalpark for Rold Skov med Rebild Bakker

Godt 1600 ha af Naturstyrelsens arealer i Rold Skovområdet, herunder Rebild Bakker er udpeget som et af de områder, som Miljøministeriet vil vælge imellem, når de sidste 10 naturnationalparker skal udpeges.

Jeg vil herved begrunde min indsigelse. Den bygger på erfaringer fra mine mange års ansættelser med naturforvaltning i Fredningskontoret i det gamle Aarhus Amt og ved Skov- og Naturstyrelsen. Endvidere grænser min ejendom, Rebildcentret med et stort naturområde op til omhandlede potentielle naturnationalpark.

Jeg finder det vigtigt at øge biodiversiteten ved at afgræsse store sammenhængende områder.

Rold Skov med Rebild Bakker er imidlertid uegnet hertil, idet en naturnationalpark i væsentlig grad vil begrænse områdets store betydning for det omfattende og mangeartede friluftsliv og for den mangesidede turisme. Ifølge tællinger gennem mange år besøges området årligt af ca 400.000 gæster fordelt på et aktivt udøvende friluftsliv og besøgende/turister, der færdes i Rold Skov og Rebild Bakker.

Særlig problematisk er Rebild Bakker. Rebild Bakker er et naturområde af stor national vigtighed, og det er en af de mest kendte naturområder i Danmark. Bakkerne symboliserer det udpinte Himmerland med de fattige Rebildbønder, der gav anledning til stor udvandring til især USA i 1800 tallet. Det udpinte landskab blev lyngdækket og har resulteret i et åbent landskab med de mange karakteristiske bakker og slugter. Et geologisk vigtigt landskab af "falske bakker". Bakkerne er gennem mere end 100 år blevet brugt til fejring af såvel USA's nationaldag som Danmarks udvandrerhistorie. Ja Rebild Bakker er hele regionens centrale DNA for kulturmiljøer og friluftsliv. Bakkerne er endvidere naturfredet og udpeget som natur 2000 område, hvilket pålægger driften at sikre lyngen en "gunstig bevaringsstatus". Det åbne bakkelandskab sikres gennem et målrettet græsningstryk fra får, geder og kreaturer og ved manuel fjernelse af ørnebregner m.m.

Forslaget til naturnationalpark for Rold Skovområdet omfatter et godt 1600 ha stort areal i én sammenhængende indhegning, der afgræsses med 60 - 70 storkreaturer. Kreaturerne må forventes primært at blive tiltrukket af engvegetationen i Gravlev Ådal og engene nord for St. Økssø i forhold til den mindre attraktive hedevegetation i Rebild Bakker. Dette forstærkes af, at dyrene kan forventes at søge mod engarealernes større ro i forhold til de store besøgs mængder i bakkerne. Dette vil medføre en helt utilstrækkelig afgræsning af Rebild Bakker, og området vil i løbet af 30 år blive dækket af selvsået opvækst af især bøg, bævreasp og birk. Lyngheden med de karakteristiske bakker og slugter vil blive omdannet til krat og skov, hvorved hedevegetationen forsvinder og bakkelandskabet sløres. I årene op mod 1980 forvaltede Naturstyrelsen Rebild Bakker uden et tilstrækkeligt græsningstryk, og bakkerne sprang delvis i krat og skov, som efterfølgende blev fjernet. Derfor er det helt afgørende, at kreaturhegnet omkring Rebild Bakker bevares, så der fortsat kan opnås et optimalt græsningstryk til bevarelse af de lyngklædte bakker.

Det udpegede område er i forvejen sikret, idet Naturstyrelsen Himmerland administrerer hele området ved *naturnær skovdrift*, og tillige er størstedelen af området blevet udpeget til *urørt skov*. Denne arealforvaltning vil fremover kunne udvikle en biodiversitet, der på flere parametre vil kunne sidestilles med biodiversiteten i den foreslåede naturnationalpark. Ved denne arealforvaltning vil der fortsat kunne varetages fleksible hensyn til mangesidede ønsker som især de mange friluftsmæssige interesser for området gennem orienteringsløb, MB, ridning, primitiv overnatning og meget mere. Naturstyrelsen Himmerland er kendt for at være meget imødekommende og hjælpsom over for disse mange interesser, der herved får en smidig sagsbehandling. I modsætning hertil kan man i en naturnationalpark frygte en restriktiv og rigid sagsbehandling af ønsker i en naturnationalpark, hvorved mulighederne begrænses og sagsbehandlingstiden øges.

Et skrækeksempel er fredningen af hele området. Jeg var som lodsejer positiv over for denne fredning, men resultatet er en rigid sagsbehandling, hvor fredningsnævnet både er ekstrem langsommelig, ufleksibel og unuanceret - også ved projekter til fremme af friluftslivet.

En fremtidig forvaltning af statens andel af Rold Skovområdet gennem naturnær skovdrift og urørt skov giver mulighed for at fremme biodiversitet og samtidig mulighed for at varetage mangesidige ønsker til arealforvaltningen. Ud over de mange friluftsmæssige interesser og turismehensyn kan der således tages prioriterede hensyn til fremme af biodiversitet, kulturmiljøer, fortidsminder, geologi, landskabsæstetik, særlig skovproduktion og herunder modarbejdelse af klimaforandringer. Gennem mine mange år i Skov- og Naturstyrelsen havde jeg således til hovedopgave at varetage disse "bløde interesser" i driftsplanlægningen af statens skove og naturområder, samt prioriteringen heraf.

Et stort sammenhængende naturområde i Lindenberg Ådal. Jeg er deltager i en arbejdsgruppe bestående af Naturstyrelsen Himmerland, Rebild Kommune, det Grønne Råd i kommunen, samt centrale private lodsejere. Jeg er medlem af det grønne råd og tillige en central lodsejer i projektet. Under EU ordningen IP LIFE Naturaman arbejder vi her på et alternativ til den foreslåede naturnationalpark for Rold Skovområdet. Projektet omhandler et stort sammenhængende naturområde i Lindenberg Ådal med store naturkvaliteter som eng, overdrev, kalkoverdrev, kilder og skov. Området er fordelt på både statslige og private arealer. Det er fredet og indeholder partier med urørt skov. Projektet bygger på et frivilligt samarbejde mellem Naturstyrelsen og private lodsejere. Jeg er som ejer af Rebildcentret en central lodsejer, hvorved Regan Vest arealet forbindes med Naturstyrelsens øvrige arealer i Lindenberg Ådal. Jeg har udlagt Rebildcentrets naturområder til urørt skov og vild afgræsset natur uden jordbearbejdning og med 6 km naturstier, der tillige forbinder stierne på Regan Vest med stierne i Lindenberg Ådal, herunder Rebild Bakker og Rold Skov. Den foreslåede naturnationalpark indeholder et delområde heraf, og hvis det blev særskilt indhegnet som del af en naturnationalpark, da vil det virke generende for forvaltning af omhandlede sammenhængende naturområde og måske helt stoppe dette projekt. Rebild kommunes byråd har enstemmigt afvist ønsket om en naturnationalpark for Rold Skovområdet og har i stedet peget på dette projekt.

Afsluttende. Jeg finder det således meget vigtigt, at statens andel af Rold Skov med Rebild Bakker ikke udtages til en naturnationalpark, men fastholdes under den nuværende smidige administration af Naturstyrelsen Himmerland til glæde for det mangeartede aktive friluftsliv og de store turistmæssige interesser i området. Den aktive bosætning og erhvervslokalisering i området er tillige i høj grad tiltrukket af Rold Skovområdet med den nuværende arealforvaltning. Den naturnære skovdrift og den store udlægning af urørt skov kan sikre en høj biodiversitet. Det anbefales i stedet at udpege de potentielle naturnationalparker, der har begrænset friluftsliv og turisme, og som tillige har store vidder uden tæt bebyggelse. Endvidere anbefales det i højere grad at satse på skovrejsning og fremme af vild natur på lavbundsarealer. Det giver også biodiversitet og det er tillige gunstig for klimaet ved at lagre CO₂.

Rold Skov med Rebild Bakker er Himmerlands centrum for aktiv friluftsliv og turisme, der har fokus på værdifulde natur- og kulturmiljøer. Det er vigtigt at sikre disse muligheder for fremtiden.

Niels Moes

Røde Møllevej 18

9520 Skørping

Tlf.: 98375200